

→ Pas op de plaats: de Provinciale Statenverkiezingen in het nieuws

De campagne van de Provinciale Statenverkiezingen was inhoudelijker dan de verkiezingscampagne van juni 2010. Het ging in het verkiezingsnieuws meer over thema's dan personen. Het nieuws was wel opvallend nationaal in plaats van provinciaal, met vooral kopstukken uit Den Haag. De strijd tussen oppositie en regering om een meerderheid in de Eerste Kamer was veel meer aanwezig dan de regionale campagne.

Dit blijkt uit het meest recente onderzoek van de Nederlandse Nieuwsmonitor waarin de inhoud van campagnenieuws van 2010 is vergeleken met het nieuws voorafgaand aan de provinciale verkiezingen. Vanaf 1 januari tot en met 2 maart 2011 hebben we alle politieke artikelen uit *de Volkskrant*, *NRC Handelsblad*, *De Telegraaf*, *Trouw*, *Sp!ts*, *Metro* en *De Pers* geanalyseerd. Uit de in totaal ruim drie duizend artikelen bleek dat het nieuws niet alleen inhoudelijker was, ook de toon van de artikelen was milder dan in de maanden voorafgaand aan de Tweede Kamerverkiezingen.

Conflictnieuws is tijdens een verkiezingscampagne altijd van belang. Het laat zien tegen welke partijen zich tegen elkaar afzetten, danwel coalities sluiten. Hoe meer en negatiever het conflictnieuws, des te harder de campagne. In de afgelopen campagne was er aanzienlijk minder conflictnieuws dan in de maanden voor de Tweede Kamerverkiezingen. Wel is er een duidelijke verschuiving te zien qua inhoud. Waar de partijen zich vorig jaar nog afzetten tegen alle andere partijen was het bij de laatste campagne vooral een strijd tussen oppositie en coalitie. Om niet afhankelijk te zijn van de steun van oppositiepartijen in de Eerste Kamer was het voor VVD, CDA en PVV noodzakelijk een meerderheid te halen bij de Provinciale Statenverkiezingen. Premier Rutte deed om die reden een oproep in het weekblad Elsevier: "maakt niet uit wat u stemt. Als het maar op CDA, PVV of VVD is" (*Elsevier*, 15 december 2010). Toch kwam verwachte samenwerking van coalitiepartijen minder van de grond dan die van de oppositie, die meer samen optrokken. Een zware botsing tussen regering en oppositie bleef uit. Wel werd de provinciale campagne in het nieuws ondergesneeuwd door de landelijke belangen. De campagne werd ook meer gedomineerd door politici uit Den Haag dan door de provinciale kandidaten.

Qua politieke kleur van de krant is er een verschil te zien tussen *de Volkskrant* en *De Telegraaf* wat betreft oordeel over regering en coalitie: *de Volkskrant* oordeelde gemiddeld positief over de oppositie en negatief over de regeringspartijen en in *De Telegraaf* kwam de oppositie er een stuk slechter vanaf dan de regering. Zo schreef redacteur Martin Sommer een opbeurend stuk voor Job Cohen nadat hij in zijn ogen wel erg veel kritiek te verduren kreeg met de kop: 'Zet hem op, Job!' (*de Volkskrant*, 15 januari 2011). *De Telegraaf* beschreef een plan van oppositiepartijen om in de campagne meer samen op te trekken onder de kop: 'Linkse poppenkast' (*De Telegraaf*, 17 januari 2011). In de gratis dagbladen *Metro* en *Sp!ts* vonden we veel minder oordelen over regering en coalitie. In *Trouw* en *NRC Handelsblad* kwamen de meeste oordelen voor waarbij *NRC Handelsblad* gemiddeld kritisch was over de coalitie, *Trouw* licht positief. In beide kranten was het oordeel over de oppositie neutraal.

In de media voltrok zich een inhoudelijke, landelijke campagne die misschien nooit echt een verkiezingscampagne is geweest. Partijen hielden zich rustig, opereerden vooral voorzichtig ten opzichte van elkaar. De media en de kiezer leken ook nog op adem te moeten komen na de lawine van vorig jaar. Al met al resulteerde het in een uitslag die dichtbij de uitslag lag van juni 2010 en daarmee de verkiezingen van maandag a.s. des te spannender maken.

Op maandag 23 mei a.s. stemmen de Provinciale Statenleden voor een nieuwe Senaat en weten we of de huidige coalitie ook de meerderheid zal halen in de Eerste Kamer.

→ Het hele rapport is na te lezen op www.nieuwsmonitor.net. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Nel Ruigrok, hoofdonderzoeker van de Nederlandse Nieuwsmonitor, via 0627588586 of nel@nelruigrok.nl.